

**IZOBRAŽEVANJE ZA UČITELJICE IN UČITELJE MENTORJE IN SOMENTORJE TEKMOVALNIH SKUPIN
TEKMOVANJA**

SLOVENŠČINA IMA DOLG JEZIK, KNJIŽEVNOST NA FILMU

Torek, 6. oktober 2026, M Hotel (Derčeva 4, Ljubljana; www.m-hotel.si/slo/)

Program

9.00–10.00	dr. Mojca Nidorfer, mag. Renata More: <i>Slovenščina ima dolg jezik in tekmovanje Književnost na filmu 14</i>
10.00–10.15	odmor s kavo
10.15–11.45	dr. Klemen Lah: <i>Od stavka do kadra: najpogostejše pasti pri prenosu literarnega scenarija na film</i>
11.45–13.00	odmor za kosilo
13.00–14.30	Miha Hočevar: <i>Osnove filmske produkcije in režije ter analiza filmov na tekmovanju</i>
14.30–14.45	odmor
14.45–16.15	Matevž Luzar: <i>Filmski scenarij (po literarni predlogi)</i>
16.15–17.00	razprava z učitelji mentorji in somentorji

Predstavitev prispevkov in predavateljev (po abecednem redu)

Miha Hočevar: *Osnove filmske produkcije in režije, analiza filmov s tekmovanja*

Pristop k pripravi filma se znatno razlikuje glede na:

- avtorje in sodelavce;
- literarno predlogo (dialoška, nedialoška, linearna ali nelinearna pripoved);
- okoliščine filmske produkcije in režije.

V prispevku se bomo posvetili osnovam filmske produkcije in režije ter tudi analizi kratkih filmov, ki so že nastali v okviru tekmovanja Književnost na filmu.

Miha Hočevar je režiser, scenarist, producent in predavatelj. Preživlja se večinoma s komercialnimi projekti, piše scenarije, posnel je nekaj sto reklam in celovečerne igrane filme: *Jebiga* (2000), *Na*

planincah (2003), *Distorzija* (2009) ter zelo uspešna in gledana mladinska filma *Gremo mi po svoje* (2010), za katerega je prejel tudi viktorja za posebne dosežke in osem zlatih rol, ter nadaljevanje *Gremo mi po svoje 2* (2013). Doslej je posnel sedem celovečernih filmov, zadnji film, pravljlična dramedija *Skriti ljudje*, je v letu 2026 prejel nagrado za drugi najboljši film na filmskem festivalu v Bergamu. Je ustanovni in aktivni član Društva slovenskih režiserjev in režiserk (2005), predsedujoč 2010–2012, in ustanovni član tekmovanja Slovenščina ima dolg jezik, Književnost na filmu.

Dr. Klemen Lah: *Od stavka do kadra: najpogostejše pasti pri prenosu literarnega scenarija na film*

Predavanje se osredotoča na izzive, s katerimi se srečujejo učenci in dijaki pri ustvarjanju kratkih filmov po literarnih predlogah. Na podlagi letošnjih filmov bomo obravnavali najpogostejše napake, ki nastanejo pri prehodu od literarnega scenarija k filmski pripovedi (na primer »povedano« namesto »pokazano«, nejasne povezave med prizori, premalo izkoriščene vizualne možnosti) ter pokazali, kako jih lahko ustvarjalno presežemo. Udeleženci bodo prejeli konkretne smernice, ki bodo mladim ustvarjalkam in ustvarjalcem pomagale zgodbo preoblikovati v prepričljiv scenarij in celovito filmsko pripoved.

Klemen Lah je literarni zgodovinar, publicist, prevajalec in pisatelj. Slovenski jezik in književnost ter sociologijo je študiral na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je leta 1999 diplomiral, tri leta pozneje pa magistriral iz slovenske književnosti (Nagrada Slavističnega društva Slovenije 2003). Na Filozofski fakulteti v Zagrebu je leta 2009 dokončal doktorski študij književnosti. Kot učitelj slovenščine na tuji univerzi na Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik poučuje na Univerzi v Zadru in Univerzi v Reki. Pri Mladinski knjigi je kot soavtor sodeloval pri *Velikem slovenskem leksikonu*, *Leksikonu slovenskih literarnih junakov*, srednješolskih berilih *Umetnost besed*, *Odkrivajmo življenje besed ...* Piše literarne kritike, spremne besede, radijske igre za otroke in prozo.

Matevž Luzar: *Priprava filmskega scenarija (po literarni predlogi)*

Izdelava scenarija za udeležbo na tekmovanju ni obvezna, saj ga v okviru tekmovalnega izdelka ni potrebno oddati, vendar pa je scenarij nujen kot podlaga pred snemanjem filma. Predavanje bo posvečeno pripravi scenarija od načrtovanja do izvedbe in usmerjeno na izdelavo scenarija po literarni predlogi.

Matevž Luzar je režiser, scenarist, producent in predavatelj, mentor. S prvim kratkim igranim filmom *Prezgodaj dva metra spodaj* je prepotoval svet in bil nagrajen na mednarodnih festivalih (München – Luggi Waldleitner Preis za najboljši scenarij, Lodz – grand prix itd). Njegov diplomski film *Vučko* je bil nominiran za študentskega oskarja, prejel je več pomembnih mednarodnih nagrad. V letu 2012 je končal svoj prvi celovečerni film *Srečen za umret*, ki je prejel nagrado vesna, leta 2021 pa je za celovečerni črno-beli komično-dramski film *Orkester* prejel vesni za najboljši celovečerni film in najboljši scenarij. Je prejemnik številnih nagrad na področju filma, tudi mednarodnih.

Doc. dr. Mojca Nidorfer, mag. Renata More: *Slovenščina ima dolg jezik in tekmovanje Književnost na filmu 14*

Državno tekmovanje iz slovenščine, ki spodbuja ustvarjalnost mladih, *Slovenščina ima dolg jezik, Književnost na filmu*, se je v 14 letih uveljavilo v slovenskem šolskem prostoru, saj se ga je doslej

udeležilo že več kot 4000 tekmovalcev, ob podpori več kot 500 mentorjev in somentorjev. Nastali so izjemni tekmovalni izdelki – 2- do 10-minutni kratki filmi, v katerih so v filmski jezik prenesena književna dela in njihovo sporočilo: pesmi, kratke zgodbe, pravljice, romani in dramska dela. Najkakovostnejši in nagrajeni filmi, skupaj več kot 70, so dostopni na spletnih straneh Slavističnega društva, sekcije Znanost mladini, in so dragoceno učno gradivo pri slovenščini. Izkušnje učiteljev in učencev ter dijakov na tekmovanjih še utrjujejo prepričanje o poslanstvu tekmovanja: spodbuditi raziskovalno in ustvarjalno delo pri slovenščini, iskanje raznolikih interpretacij književnih del, ki si jih učenci in dijaki sami izbirajo, ter aktualizacijo pri njihovem prenosu v filmski jezik; tekmovanje s svojo zasnovo spodbuja projektno delo skupin tekmovalcev in njihovih mentorjev.

Renata More je že dve desetletji in čez učiteljica slovenščine v osnovni šoli. Svoje poslanstvo je razširila tudi na izbirne predmete, kjer skupaj s svojimi učenci bolj svobodno razprostrta krila ustvarjalnosti. Leta 2009 je zagovarjala svoje magistrsko delo z naslovom *Izbirni predmeti in pouk književnosti v devetletki*. Osnovnošolske zidove preskakuje kot predsednica sekcije Znanost mladini pri ZSDS in sovodja tekmovanja Slovenščina ima dolg jezik, Književnost na filmu od leta 2017. Je članica Državne tekmovalne komisije za Cankarjevo tekmovanje in doktorska študentka študijskega programa 3. stopnje Slovenistike na Univerzi na Primorskem.

Mojca Nidorfer je doktorica slovenskega jezikoslovja in magistrica ekonomije, zaposlena na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, Oddelku za slovenistiko, Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik kot vodja programa Slovenščina na tujih univerzah. Sodeluje z učitelji slovenščine na več kot 60 univerzah po svetu, od leta 2004 je skupaj z njimi koordinirala in vodila 11 mednarodnih kulturnopromocijskih projektov *Svetovni dnevi*. Ukvarja se s pragmatičnim jezikoslovjem in poslovnim sporazumevanjem, zlasti preko e-pošte. Je soavtorica samostojnih delovnih zvezkov DZS *Slovenščina 1, 3 in 4* za gimnazije in srednje strokovne šole, recenzentka učnih gradiv in znanstvenih prispevkov. S predavanji je gostovala na številnih univerzah po svetu, stalno se s prispevki udeležuje znanstvenih srečanj, je članica mednarodnega odbora znanstvene revije *Slovenika*. V letu 2011 je zasnovala tekmovanje Slavističnega društva Slovenije, Sekcije Znanost mladini Slovenščina ima dolg jezik, Književnost na filmu, ki ga vodi in koordinira skupaj z Renato More in delovno skupino.